

“Agnelli ens ha fet una poc més rics a tots, ens ha donat benestar, però també ens ha arruïnat amb els cotxes; és millor ser pobres en un tros de jardí que rics en el garatge”. Així parlava el cineasta italià Roberto Benigni del signore Giovanni Agnelli, president de la Fiat, la primera companyia italiana fabricant d'automòbils. L'Avvocato, que és com popularment era conegut a Itàlia, va morir la setmana passada i fou acomiadat per milers de persones, entre elles el premier Berlusconi, el president Ciampi, el Papa, empresaris amb molts diners i caps d'estat de tot el planeta. Un peix gros, com sol dir-se, aquest Agnelli, qui amb la seua desaparició provocava una eufòria borsària sense precedents en La Bota i la revalorització de les accions de la Fiat, tot i que el seu imperi perdia força en els últims anys: propietari d'un equip de futbol, la Juventus, de mitjans de comunicació com La Stampa o Il Corriere della sera, s'havia anat fent amb el control de Ferrari, Lancia, Alfa Romeo i Maserati. Indirectament, era, a més, accionista del diari El Mundo, a través del grup Rizzoli. La primera decadència de Fiat abocà 40.000 treballadors als carrer l'any 1980; la segona comenà l'any 2000, amb una regulació que afectava a 8.100 famílies. Això no aturà Agnelli, que continuà obrint negocis en el sector de les assegurances, de la banca, la televisió i, en general, en el món editorial, fins al punt de convertir-se ell i la seua família en una institució (l'any 91 el president Cossiga li concedí el nomenament de Senador Vitalici). Agnelli és un exemple d'empresari messiànic propi del segle XX, però a l'italiana, com els Rockefeller i els Rotchild. Això que en diuen el govern «invisible».